

گروه آموزشی داخلی جراحی

طرح دوره نظری و عملی *Course plan*

شماره درس: ۵۱۱۳۶۶

عنوان درس: پرستاری حرفه‌ای: مفاهیم پایه ۱

نوع و تعداد واحد(نظری/عملی): ۱ واحد نظری

دروس پیش نیاز: اصول و مهارت های پرستاری

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): پرستاری ترم ۱

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵

زمان کلاس: یکشنبه ۱۴-۱۶ و سه شنبه ها ۱۴-۳۰/۱۲

مکان کلاس: کلاس ۱۲ و کلاس ۲

شماره تماس: ۰۳۱۳۷۹۲۷۵۵۰

مسئول درس: دکتر مریم باقری

مکان و زمان حضور در دفتر کار: روزهای چهارشنبه ساعت ۱۶-۱۸ - طبقه دوم - شماره اتاق ۱۲۱

Email: maryam.bagheri@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: دکتر فاطمه نظری، دکتر سیما بابایی، دکتر شهلا ابوالحسنی، دکتر مژگان سهیلی، دکتر مریم باقری.

شرح درس:

در این درس اساسی ترین مطالب در رابطه با مفاهیم زیر بنایی پرستاری به دانشجویان تدریس می گردد. در این درس به دانشجویان کمک می گردد از طریق به کارگیری مهارت های تفکر خلاق بتوانند از آموخته های کلاس درس برای درک بهتر نیازهای بیماران (بزرگسالان/سالمندان) در ارتباط با اختلالات مرتبط با مفاهیم مورد آموزش برای تأمین، حفظ و سلامت ایشان بهره بگیرند.

هدف کلی دوره:

دانشجویان پرستاری با درک مفاهیم بنیادین حرفه پرستاری، توانایی تحلیل و تفسیر ابعاد مختلف مراقبت، ارتباط، همدلی، شفقت، تنیدگی، درد، خواب و سالمندی را کسب کرده و با بهره گیری از دانش نظری، نگرش حرفه ای و مهارت های بالینی، در جهت ارتقای کیفیت زندگی بیماران و ایفای نقش مؤثر در تیم درمانی، عملکردی مبتنی بر شواهد و اصول حرفه ای از خود نشان دهند.

۱. دانشجویان بتوانند مفاهیم پایه ای پرستاری، سلامتی، بیماری، انسان، محیط و مراقبت را تعریف و تحلیل کنند.

۲. تاریخچه پرستاری در ایران و جهان را با رویکرد تطبیقی بررسی نمایند.

۳. مدل های مراقبتی انسان گرایانه، کل نگر، بیمارمحور، خانواده محور و جامعه محور را مقایسه و ارزیابی کنند.

۴. مفاهیم ارتباط، همدلی، شفقت، تنیدگی، درد، خواب و سالمندی را با استناد به منابع علمی و کیس های بالینی تفسیر نمایند.

۵. ابزارها و مدل های بررسی درد و اختلالات خواب را شناسایی و کاربرد آن ها را در موقعیت های بالینی توضیح دهند.

اهداف اختصاصی دوره:

حیطه دانشی، دانشجو قادر باشد:

۱. حرفه پرستاری را تعریف کند.

۲. نقش های پرستار، تاریخچه پرستاری در ایران و جهان را توضیح دهد.

۳. مفاهیم مرتبط، عوامل مؤثر بر سلامتی، پیشگیری و انواع آن را توضیح دهد.
۴. نیازهای انسان را مبتنی بر سناریوی ارائه شده شناسایی نماید.
۵. فلسفه پرستاری، مراقبت و مدل‌های ارائه آن را توضیح دهد.
۶. مدل‌های مراقبتی انسان‌گرایانه، کل‌نگر، بیمارمحور، خانواده‌محور و جامعه‌محور را مقایسه و ارزیابی کنند.
۷. انواع مراقبت و رفتارهای مراقبتی، مدل‌های مراقبتی انسان‌گرایانه، کل‌نگر، بیمارمحور، خانواده‌محور و جامعه‌محور را توضیح دهد.
۸. مفاهیم ارتباط، همدلی، شفقت، تنیدگی، درد، خواب و سالمندی را با استناد به منابع علمی و کیس‌های بالینی تفسیر نمایند.
۹. اهمیت، عناصر فرایند ارتباط، شکل‌های ارتباط، مدل‌های ارتباط، قلمرو و مناطق فضای شخصی در ارتباط، ارتباط با بیماران دارای نیازهای خاص را با مثال ارائه کند.
۱۰. اهمیت، مراحل و مؤلفه‌های همدلی را با توجه به سناریوهای ارائه شده با مثال ارائه کند.
۱۱. شفقت: تعریف، اهمیت شفقت ورزی در پرستاری، خستگی ناشی از آن و مراقبت از خود در مقابل آن را توضیح دهد.
۱۲. انواع استرسورها و پاسخ به آن‌ها، اختلال استرس پس از سانحه، سندروم سازگاری عمومی، مراقبت از بیماران و خانواده‌های تحت تنیدگی برای مقابله مؤثر و سازگاری با استرس را با مثال ارائه کند.
۱۳. مبتنی بر کیس‌های بالینی، چرخه خواب و بیداری و مکانیسم‌های تنظیمی آن، مراحل چرخه خواب طبیعی، اختلالات شایع خواب و مداخلات پرستاری برای ارتقای چرخه‌های خواب طبیعی را تفسیر کند.
۱۴. فیزیولوژی درد؛ دسته‌بندی درد و ویژگی‌های درد حاد و مزمن را توضیح دهد.
۱۵. ابزارها و مدل‌های بررسی درد و اختلالات خواب را شناسایی و کاربرد آن‌ها را در موقعیت‌های بالینی توضیح دهند.
۱۶. بکارگیری مدل‌ها و ابزارهای بررسی درد؛ روش‌های مختلف غیر دارویی و دارویی مدیریت درد و نقش پرستار در تجویز آن‌ها را مبتنی بر سناریو در گروه‌های کوچک بحث نماید.
۱۷. سالمندشناسی و پرستاری سالمندی را تعریف نماید.
۱۸. تغییرات فیزیولوژیکی، جسمی، روانی-اجتماعی و عملکردی سالمند، تغییرات شناختی و تفکیک سه اختلال دلیریوم، دمانس و افسردگی در سالمندان، نقش پرستار در کمک به مددجوی سالمند برای مقابله مؤثر با تغییرات سالمندی را مبتنی بر کیس‌های بالینی در گروه‌های کوچک بحث نماید.

- حیطه نگرشی (نگرش‌ها و باورها) با تأکید بر صلاحیت‌های: نگرش‌ها و باورها، حرفه‌ای‌گرایی، رهبری و مدیریت مبتنی بر سناریوها و کیس‌های بالینی ارائه شده در کلاس درس، دانشجو:
۱۹. اهمیت همدلی و شفقت‌ورزی در مراقبت پرستاری را ارزیابی می‌کند.
 ۲۰. نگرش مثبت خود را نسبت به نقش پرستار در ارتقای کیفیت زندگی بیماران ابراز می‌کند.
 ۲۱. در بحث‌های گروهی پیرامون ارزش‌های حرفه‌ای پرستاری مشارکت می‌کند.
 ۲۲. به رعایت اصول اخلاقی در مراقبت از بیماران دارای نیازهای خاص متعهد می‌شود.
 ۲۳. از رویکردهای انسان‌گرایانه در مراقبت پرستاری دفاع می‌کند.

حیطه مهارتی (توانمندی‌های عملی)

- با تأکید بر صلاحیت‌های: مهارت‌های ارتباطی و بین‌فردی، عملکرد مبتنی بر شواهد، رهبری و مدیریت
۲۴. توانایی برقراری ارتباط مؤثر با بیماران، به‌ویژه بیماران دارای نیازهای خاص، را در قالب ایفای نقش نمایش دهند.
 ۲۵. مهارت همدلی و درک عاطفی نسبت به بیماران مبتلا به درد را در موقعیت‌های شبیه‌سازی‌شده نشان دهند.

۲۶. مداخلات پرستاری برای مدیریت درد، اختلالات خواب و تنیدگی را در گروه‌های کوچک مبتنی بر کیس‌های بالینی طراحی و اجرا کنند.

۲۷. نیازهای انسان را در موقعیت‌های بالینی تحلیل کرده و مراقبت مناسب را برنامه‌ریزی نمایند.

۲۸. در بحث‌های گروهی، توانایی هدایت، مشارکت فعال و تصمیم‌گیری بالینی مبتنی بر شواهد را تمرین کنند.

روش تدریس:

۱. سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
۲. بحث در گروه‌های کوچک
۳. یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
۴. یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
۵. یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
۶. روش یادگیری مبتنی بر مورد (case based learning)
۷. کلاس درس وارونه
۸. نوشتار تاملی

مسئولیت‌های فراگیران :

۱. در جلسات حضوری/آنلاین با رعایت نظم کلاسی به موقع حضور داشته باشد.
۲. حضور فعال در کلاس‌های حضوری/آنلاین (مشارکت در پرسش و پاسخ‌ها)
۳. انجام فعالیت‌های یادگیری نظیر انجام تکلیف، شرکت در آزمون و شرکت در بحث‌های گروهی و پاسخدهی سوالات به منزله فعالیت کلاسی محسوب می‌شود.
۴. شرکت در آزمون‌های آزمونک‌های کلاسی و پایان ترم الزامی است.

قوانین و مقررات کلاس:

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی (موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای) رعایت گردد.
- بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.
ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجویان در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

یک جلسه غیبت غیرموجه	قابل بخشش
دو جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۱ نمره
سه جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۲ نمره
چهار جلسه غیبت غیرموجه	کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.
بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

- سیاست های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجو در کلاس درس:
- دانشجویان موظف هستند در زمان مقرر در کلاس حضور یابند و در صورت تأخیر، منطبق با سیاست های انضباطی برخورد می شود.
- هرگونه رفتار نامناسب، صحبت های نامربوط، استفاده نادرست از وسایل الکترونیکی، یا ایجاد مزاحمت در کلاس ممنوع است.
- دانشجویان باید احترام متقابل با استاد و هم کلاسی ها را رعایت کنند.
- موارد تخطی از سیاست های انضباطی ممکن است منجر به تذکر کتبی، کاهش نمره، یا در موارد جدی تر، ارجاع به مراجع ذی ربط در دانشگاه شود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان میان ترم...) بارم: ۱ نمره

ب) پایان دوره: بارم: ۲۰ نمره

منابع اصلی:

۱. عباس عباس زاده، فروزان آتش زاده، پروانه آقاجری، پرستاری حرفه ای ۱ و ۲- انتشارات جامعه نگر، سال ۱۴۰۳. تهران
۲. برونر و سودارث. درسنامه پرستاری داخلی جراحی، چالش های مراقبت از بیمار درد، آب و الکترولیت ها، شوک، انکولوژی، تهران: نشر جامعه نگر (آخرین ویرایش)
۳. برونر و سودارث، پرستاری داخلی-جراحی. استرس، بیماری های مزمن، توانبخش و سالمندی. ترجمه اسمعیلی حسین و عابدسعیدی ژپال. تهران: نشر جامعه (آخرین ویرایش)

4. Kozier, B. Erb, G. Fundamentals of nursing: Concepts, process and practice (last edition)
5. Potter PA, Perry AG, Hall A, Stockert PA. Fundamentals of nursing, EVOLVE (last edition)

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر: (کتاب، مجله، سامانه و...)

1. Revell MA. Professionalism in nursing: A foundation for practice. Cognella (last edition)

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

عنوان درس: پرستاری حرفه‌ای: مفاهیم پایه ۱

زمان: یکشنبه‌ها ساعت ۱۶-۱۴ و سه شنبه‌ها ساعت ۱۴-۱۲/۳۰

مکان: یکشنبه‌ها کلاس ۱۲ و سه شنبه‌ها کلاس ۲

کد گروه: ۱

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۱۴۰۴/۹/۱۶ یکشنبه	آشنایی با حرفه پرستاری	-	دکتر باقری
۲	۱۴۰۴/۹/۱۸ سه شنبه	مفهوم سلامتی و بیماری عوامل موثر بر سلامتی پیشگیری	مطالعه تعاریف سلامتی و بیماری؛ آشنایی با سطوح پیشگیری و عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت	دکتر باقری
۳	۱۴۰۴/۹/۲۳ یکشنبه	مفهوم انسان و محیط	مرور نظریه‌های نیازهای انسان؛ آشنایی با تأثیر محیط فیزیکی و روانی بر مراقبت پرستاری	دکتر باقری
۴	۱۴۰۴/۹/۲۵ سه شنبه	فلسفه پرستاری و انواع مدل‌های مراقبتی	مرور مفاهیم فلسفه مراقبت، انسان‌گرایی، کل‌نگری؛ آشنایی مقدماتی با مدل‌های مراقبتی	دکتر باقری
۵	۱۴۰۴/۹/۳۰ یکشنبه	آشنایی با مفاهیم ارتباط، همدلی و شفقت و جایگاه آن‌ها در مراقبت پرستاری	مطالعه عناصر ارتباط مؤثر؛ تفاوت همدلی و شفقت؛ تأمل بر تجربیات شخصی در تعامل با دیگران	دکتر بابایی
۶	۱۴۰۴/۱۰/۷ یکشنبه	درد	مرور فیزیولوژی درد؛ انواع درد (حاد، مزمن)؛ آشنایی با ابزارهای سنجش درد	دکتر نظری
۷	۱۴۰۴/۱۰/۹ سه شنبه	خواب	مطالعه مراحل خواب (REM/NREM)؛ آشنایی با اختلالات شایع خواب و عوامل مؤثر بر آن	دکتر ابوالحسنی
۸	۱۴۰۴/۱۰/۱۴ یکشنبه	تنیدگی و سازگاری	مرور انواع استرسورها؛ آشنایی با سندروم سازگاری عمومی؛ تأمل بر راهکارهای مقابله با تنیدگی	دکتر ابوالحسنی
۹	۱۴۰۴/۱۰/۲۱ یکشنبه	سالمند و سالمند شناسی	مطالعه تغییرات جسمی، روانی و شناختی در سالمندان؛ آشنایی با تفاوت‌های دلیریوم، دمانس و افسردگی	دکتر ابوالحسنی

لینک کلاس مجازی: <http://meet.mui.ac.ir/rjjiuivhvg8p>

تاریخ امتحان میان ترم: ندارد

تاریخ امتحان پایان ترم (بر اساس تقویم آموزش): دی ماه

سایر تذکره‌های مهم برای دانشجویان:-

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

عنوان درس: پرستاری حرفه‌ای: مفاهیم پایه ۱

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵

زمان: یکشنبه‌ها ساعت ۱۴-۱۶ و سه شنبه‌ها ساعت ۱۴-۱۲/۳۰

کد گروه: ۲

مکان: یکشنبه‌ها کلاس ۱۲ و سه شنبه‌ها کلاس ۲

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	مدرس
۱	۱۴۰۴/۷/۲۷ یکشنبه	آشنایی با حرفه پرستاری	-	دکتر سهیلی
۲	۱۴۰۴/۷/۲۹ سه شنبه	مفهوم سلامتی و بیماری عوامل موثر بر سلامتی پیشگیری	مطالعه تعاریف سلامتی و بیماری؛ آشنایی با سطوح پیشگیری و عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت	دکتر سهیلی
۳	۱۴۰۴/۸/۴ یکشنبه	مفهوم انسان و محیط	مرور نظریه‌های نیازهای انسان؛ آشنایی با تأثیر محیط فیزیکی و روانی بر مراقبت پرستاری	دکتر باقری
۴	۱۴۰۴/۸/۶ سه شنبه	فلسفه پرستاری و انواع مدل‌های مراقبتی	مرور مفاهیم فلسفه مراقبت، انسان‌گرایی، کل‌نگری؛ آشنایی مقدماتی با مدل‌های مراقبتی	دکتر باقری
۵	۱۴۰۴/۸/۱۱ یکشنبه	آشنایی با مفاهیم ارتباط، همدلی و شفقت و جایگاه آن‌ها در مراقبت پرستاری	مطالعه عناصر ارتباط مؤثر؛ تفاوت همدلی و شفقت؛ تأمل بر تجربیات شخصی در تعامل با دیگران	دکتر بابایی
۶	۱۴۰۴/۸/۱۸ یکشنبه	درد	مرور فیزیولوژی درد؛ انواع درد (حاد، مزمن)؛ آشنایی با ابزارهای سنجش درد	دکتر نظری
۷	۱۴۰۴/۸/۲۵ یکشنبه	خواب	مطالعه مراحل خواب (REM/NREM)؛ آشنایی با اختلالات شایع خواب و عوامل مؤثر بر آن	دکتر ابوالحسنی
۸	۱۴۰۴/۹/۲ یکشنبه	تنیدگی و سازگاری	مرور انواع استرسورها؛ آشنایی با سندروم سازگاری عمومی؛ تأمل بر راهکارهای مقابله با تنیدگی	دکتر ابوالحسنی
۹	۱۴۰۴/۹/۹ یکشنبه	سالمند و سالمند شناسی	مطالعه تغییرات جسمی، روانی و شناختی در سالمندان؛ آشنایی با تفاوت‌های دلیریوم، دمانس و افسردگی	دکتر ابوالحسنی

لینک کلاس مجازی: <http://meet.mui.ac.ir/rnq07uj6csne>

تاریخ امتحان میان ترم: ندارد

تاریخ امتحان پایان ترم (بر اساس تقویم آموزش): دی ماه

سایر تذکره‌های مهم برای دانشجویان:-